

Enhed:
Bolig og Byfornyelse

Vejledning om pulje til etablering af byhaver 2023

Dato:
14. juli 2023

Formålet med puljen

Formålet med puljen er at skabe adgang til grønne områder for borgere i de store byer, hvor der er længere til naturen, og hvor man ikke har sin egen have. Puljen støtter etablering af byhaver i gårde og på tagterrasser.

Der er 4,2 mio. kr. i puljen i 2023.

Regler for puljen er fastsat i bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer udstedt af Social- og Boligstyrelsen.

Denne vejledning guider ansøger gennem processen og kan læses digitalt på styrelsens hjemmeside eller hentes som pdf-fil i sin fulde længde.

Afslutningsvist findes en kortfattet oversigt over de trin, som tilskudsansøgere gennemgår i forløbet fra ansøgning til udbetaling.

Vigtigt: Udbetaling af støtte fra denne pulje forudsætter, at det projekt, der søges om tilskud til, ikke er igangsat, før ansøger har modtaget et tilsagn fra Social- og Boligstyrelsen.

Opdatering af vejledning

Puljen blev oprettet i 2022 med regler fastsat i bekendtgørelse nr. 1278 af 13. september 2022. Denne bekendtgørelse ophæves, men for de tilsagnsmottagere som har modtaget tilsagn inden den 31. december 2022 gælder den stadig. Denne vejledning er en ny version, der relaterer sig til ansøgningsrunden 2023, og ansøgere der har modtaget tilsagn i 2022 skal således fortsat følge vejledningen for 2022 udstedt af daværende Bolig- og Planstyrelsen.

Hvem kan søge?

Det er muligt at få støtte til etablering af en byhave i andelsboligforeninger, ejerforeninger og private udlejningsejendomme. Det er foreningen eller udlejningsvirksomheden, der er støttemodtager. Ansøgningen udfyldes af en kontaktperson, der vil modtage informationer, påmindelser og breve i forbindelse med ansøgningen.

Andelsbolig- og ejerforeninger: den kontaktperson, der udfylder ansøgningsskemaet, skal være tegningsberettiget for foreningen. Der skal fremsendes dokumentation herfor.

Udlejningsvirksomheder: her er det en kontaktperson for den ansøgende virksomhed, der udfylder ansøgningsskema.

Geografisk afgrænsning

Det er en betingelse for tilsagn om tilskud til etablering af en byhave, at ejendommen, hvor der ønskes en byhave, er beliggende i enten Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Aarhus by, Odense by eller Aalborg by.

Byerne Aarhus, Aalborg og Odense er afgrænset på grundlag af bypolygoner, som Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur udarbejder.

I ansøgningsskemaet skal det angives, hvilken by ejendommen ligger i. Er ejendommen beliggende i Københavns Kommune eller Frederiksberg Kommune, vælges kommunen i menuen og det postnummer ejendommen ligger i angives.

Hvis ejendommen ligger i Aarhus, Odense eller Aalborg vælges ligeledes kommunen i menuen og det postnummer ejendommen ligger i vælges. Hvis ejendommen ligger i Aarhus, Odense eller Aalborg er det kun postnumre, der fremgår af følgende liste, der er ansøgningsberettigede:

Aarhus: 8000, 8200, 8210, 8220, 8230, 8240, 8260, 8270, 8310

Odense: 5000, 5200, 5210, 5230, 5240, 5270

Aalborg: 9000, 9200, 9210, 9220, 9400

Hvad kan der søges midler til?

Der kan søges midler til etablering af byhaven på tagterrasser eller på jorden. Byhaven kan etableres på et offentligt tilgængeligt areal eller i et lukket gårdrum.

Formålet med puljen er at give de store byers borgere, der ikke har egen have, adgang til grønne områder. Centralt for anvendelse af midlerne er derfor, at der er tale om etablering af et grønt opholdsområde, der tjener et rekreativt formål.

Konkret kan der søges midler til følgende tilskudsberettigede aktiviteter:

- Udgifter til projektering dvs. planlægning af projektet. Det kan fx være udgifter til rådgivning om løsninger og materialer samt udarbejdelse af tegningsmateriale mv.
- Udgifter til materialer herunder plantekasser, planter, træer, muld mv.
- Udgifter til selve etablering af byhaven, herunder arbejdstimer for gartner eller lignende.

Tilskuddet kan ikke anvendes til eksempelvis:

- Byggeri af cykelskure, affaldsstationer, stakit mv.
- Grønne tage.

Praktisk gennemførelse

Byhaven skal være udført professionelt som en samlet anlægsløsning i høj kvalitet. Det skal sikres, at der etableres et helhedsorienteret projekt, som gennemføres med de rigtige vandingsanlæg, sol/skygge placering, samt at der vejledes om vedligeholdelse, beskæring osv. Dette vil kunne forebygge evt. problemer med at få beplantningen til at lykkes og få det rekreative miljø til at fungere med evt. kombi-bænke/espalier, plantekasser osv.

Hvor meget kan der gives i støtte?

Der kan søges tilskud til projekter med udgifter til tilskudsberettigede aktiviteter på mellem 50.000 kr. og 500.000 kr. Tilskuddet udgør 50 procent af udgifterne til de tilskudsberettigede aktiviteter.

Det betyder, at det tilskudsbeløb en ansøger kan modtage i støtte maksimalt kan være 250.000 kr. og mindst 25.000 kr.

Hvis et projekt fx har samlede tilskudsberettigede udgifter på 60.000 kr. kan tilskudsbeløbet således maksimalt udgøre 30.000 kr.

Hvordan søger man om tilskud?

For at søge tilsagn om tilskud skal der udfyldes et elektronisk ansøgningsskema, som findes på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside. Ansøgningen skal vedlægges:

- 1) *Budgetoverslag for etablering af byhaven.* I ansøgningsskemaet fremgår de overordnede budgetposter, som er beskrevet herover i afsnittet "Hvad kan der søges midler til?" Her skal udfyldes de beløb, der søges i tilskud under hver post.

Det er ikke et krav, at alle tre felter skal udfyldes, hvis det ikke er aktuelt at søge støtte til fx materialer men kun projektering og anlæg. Når de relevante poster er udfyldt, regnes det samlede ansøgte beløb automatisk ud og fremgår af det nederste felt.

- 2) *Dokumentation for tegningsberettigelse.* Ansøgninger om tilskud fra andelsbolig- eller ejerforeninger skal ledsages af dokumentation for, at ansøger er tegningsberettiget for foreningen på ansøgningstidspunktet.

Hvis der er flere tegningsberettigede for foreningen, skal dokumentationen vedlægges en fuldmagt fra den tegningsberettigede, som ikke står som ansøger.

- 3) *Dokumentation for beboertilslutning i andelsbolig- eller ejerforeninger.* Vedtægter og referat fra den generalforsamling, hvor der er opnået beboertilslutning, i henhold til vedtægterne, fra andelshavere i andelsboligforeninger og ejere i ejerforeninger. Der skal således vedlægges:

- a. dokumentation for den fornødne tilslutning.
- b. foreningens vedtægter.

Hvis det fremgår af foreningens vedtægter, at bestyrelsen kan træffe beslutninger uden at afholde generalforsamling eller ekstraordinær generalforsamling, skal det dokumenteres, at der lovligt er truffet beslutning med den fornødne tilslutning fra beboerne.

Dokumentation for beboertilslutning kan tilvejebringes enten ved afholdelse af generalforsamling eller vha. digitale platforme i overensstemmelse med foreningens vedtægter. Det kræver således ikke nødvendigvis en ekstraordinær generalforsamling men kan ske digitalt

med afgivelse af stemme på mail eller via digitale platforme til håndtering af foreningernes kommunikation.

- 4) *Nødvendige tilladelser fra kommunen.* Der skal vedlægges tilladelse fra kommunen, hvis det er påkrævet. Det kan fx være dokumentation for, at det er sikkerhedsmæssigt forsvarligt at etablere en byhave på en tagterrasse. Hvis der kræves en byggetilladelse fra kommunen skal denne vedlægges, ligesom der skal tages hensyn til eventuelle begrænsninger i lokalplaner, hvis man fx ønsker at fjerne eksisterende træer. Det pålægges ansøger at indhente de nødvendige tilladelser.
- 5) *De minimis-støtte.* Oplysninger om eventuel anden tildelt de minimis-støtte i de seneste tre regnskabsår.

Hvilke krav er der for at få tilskud?

En række betingelser skal være opfyldt for at modtage tilskud til etablering af en byhave. Det er fremhævet herunder, hvis kriterierne vedrører særligt foreninger eller private udlejningsvirksomheder. Hvor det ikke er præciseret, gælder reglerne for alle typer ansøgere.

Ansøgere, der modtager tilsagn fra Social- og Boligstyrelsen, skal betragte tilsagnet som en reservation af tilskudsbeløbet.

- 1) *Start ikke projektet før der er givet tilsagn: der ikke må afholdes udgifter, inden styrelsen har meddelt tilsagn.*
- 2) *Byhaven skal være tilgængelig for alle beboere i ejendommen.*
- 3) *Arealet, hvor byhaven etableres skal være ejet af foreningen eller den private udlejer.*

Særligt for private udlejningsejendomme

Ansøges der om etablering af en byhave i private udlejningsejendomme skal man være opmærksom på lejelovens regler om forbedringsforhøjelser som følge af etablering af byhaven. Udlejer skal ved etablering af byhaven fratække tilskuddet fra det beløb, som huslejen kan forhøjes med til dækning af forbedringsarbejder. Dette er for at sikre, at private udlejere ikke både får

støtte fra puljen og samtidig opkræver fuld forbedringsforhøjelse af lejen for beboerne i de boliger, der får adgang til byhaven.

Tidligere støttede grønne arealer

Friarealer, der er etableret og finansieret efter byfornyelsesloven kan ikke komme i betragtning til tilskud, ligesom puljen ikke støtter etablering af byhaver på arealer, hvor der tidligere er etableret rekreative opholdssteder, finansieret af stat og kommune.

Hvordan prioriteres der blandt indkomne ansøgninger?

Prioritering bliver kun relevant, hvis der samlet er ansøgt for flere penge, end der er afsat i puljen. Kan samtlige ansøgninger imødekommes inden for puljens økonomiske ramme, vil alle ansøgere, der opfylder betingelserne, modtage tilsagn.

Hvis der imidlertid er indkommet ansøgninger for et større støttebeløb, end der er afsat i puljen, vil prioriteringen af ansøgningerne ske efter to kriterier, som vægtes ligeligt:

- 1) Antal boliger i ansøgerejendommen
- 2) Afstand til nærmeste offentligt tilgængelige grønne rekreative areal

Det vil sige, at jo større antal boliger i ejendommen, des højere prioriteres ansøgningen, og jo længere der er til et grønt areal, des højere prioriteres ansøgningen. Hvis to ansøgninger opnår samme prioritet, prioriteres den ansøgningsejendom med flest boliger.

Hvad forstås ved et grønt areal?

Puljens formål er at give borgere i de store byer lettere adgang til grønne områder. Derfor prioriteres ejendomme, der har langt til et grønt område, i tildelingen af midler.

Grønne områder forstås som offentligt tilgængelige, rekreative arealer. Der er ikke formuleret en nærmere definition, da det er op til ansøger at vurdere, hvilke arealer der betragtes som grønne områder, som anvendes til ophold.

Afstanden til nærmeste grønne areal i gå-/køreaftand skal angives i ansøgningen. Afstanden angives i meter og måles fx ved hjælp af google maps eller anden afstandsberegner.

Hvor lang tid er der til at gennemføre projektet?

Tilskudsmodtager har 12 måneder fra datoen for meddelt tilsagn til at gennemføre projektet.

Kan man få fristforlængelse?

Det er muligt at søge fristforlængelse for gennemførelsen, hvis særlige forhold har forhindret etablering af byhaven inden for den fastsatte frist.

Hvordan foregår udbetaling?

Senest tre måneder efter at projektet er afsluttet, skal ansøger anmode om udbetaling af tilskuddet. Overskrides fristen bortfalder tilskuddet. Styrelsen sender en påmindelse om fristen 30 dage inden den udløber. Med påmindelsen følger en vejledning til det praktiske ifm. fremsendelse af anmodningen. Styrelsen skal modtage:

- 1) Projektregnskab: regnskabet skal indeholde oplysninger om størrelsen af de afholdte udgifter. Projektregnskabet skal revideres af en godkendt revisor, hvis tilskudsbeløbet udgør 250.000 kr.
- 2) Regnskabsbilag: der skal vedlægges fakturaer med dokumentation for betalte, tilskudsberettigede udgifter. Fakturaerne skal af den udførende virksomhed være påført oplysninger om følgende:
 - a. Den udførende virksomheds cvr-nummer.
 - b. Den bygningsejer og den adresse arbejdet vedrører.
 - c. De materialer og produkter, der er indkøbt og det arbejde, der er udført.
 - d. Start- og slutdato for udførelsen af arbejdet.

Indeholder et regningsbilag både tilskudsberettigede og ikke-tilskudsberettigede materialer, produkter eller arbejder, skal det klart fremgå, hvilke dele af regningen, der vedrører henholdsvis det tilskudsberettigede projekt og andre dele.

Tilskuddet udbetales som et engangsbeløb til ansøgeren, når Social- og Boligstyrelsen har godkendt projektregnskab og medfølgende bilag.

Hvornår får jeg svar på min ansøgning?

Alle ansøgere får svar senest 1. december 2023 og meddeles enten tilsagn eller afslag. Forud for afgørelsen vil ansøger blive kontaktet, hvis der mangler oplysninger i ansøgningen. Styrelsen skal modtage de manglende oplysninger inden for fem arbejdsdage fra oplysningerne efterspørges.

Kontaktinformationer

Social- og Boligstyrelsen kan kontaktes på mail: byhaver@sbst.dk eller på tlf. nr. 72 42 37 00, hvis der opstår spørgsmål undervejs.

Ansøgningsprocessen - trin for trin:

1. Ansøgningskema udfyldes.
2. Efter ansøgningsfristens udløb prioriteres de indkomne ansøgninger. Ansøgere modtager et tilsagn eller et afslag.
3. Projektet skal gennemføres inden for **12 måneder** fra tilsagnsdato.
4. Når projektet er gennemført, skal tilsagnsmottager indsende regnskab med bilag senest **tre måneder** efter afslutningen.
5. Når projektregnskab og bilag er gennemgået, får tilsagnsmottager et brev med orientering om udbetaling af tilskud.
6. Tilskudsbeløbet udbetales, og projektet er endeligt afsluttet.